Dinas a Sir Abertawe

Cofnodion Cyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio

O bell drwy Microsoft Teams

Dydd Mawrth, 20 April 2021 am 2.00pm

Yn bresennol: P O'Connor (Cadeirydd) fu'n llywyddu

Y Cynghorwyr	**Y Cynghorwyr**	**Y Cynghorwyr**
C Anderson	P M Black	D W Helliwell
P R Hood-Williams	J W Jones	M B Lewis
S Pritchard	T M White	

Aelod Lleyg
Julie Davies

Swyddogion

Simon Cockings	Prif Archwilydd
Jeff Fish	Ymchwilydd y Tîm Twyll Corfforaethol
Adam Hill	Dirprwy Brif Weithredwr/Cyfarwyddwr Adnoddau
Jeremy Parkhouse	Swyddog y Gwasanaethau Democrataidd
Jonathan Rogers	Ymchwilydd y Tîm Twyll Corfforaethol
Ben Smith	Prif Swyddog Cyllid/Swyddog Adran 151
Debbie Smith	Dirprwy Brif Swyddog Cyfreithiol

Hefyd yn bresennol

Jason Garcia	Swyddfa Archwilio Cymru

Ymddiheuriadau am Absenoldeb – y Cynghorwyr P K Jones, E T Kirchner, A H Stevens ac L V Walton.

---

56 Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol

Yn unol â'r Côd Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau.

57 Cofnodion

Penderfynwyd cymeradwyo cofnodion cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Archwilio fel cofnod cywir.

58 Adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru – Cynllun Archwilio Dinas a Sir Abertawe 2020-2021

Cyflwynodd Jason Garcia, Swyddfa Archwilio Cymru (SAC), Gynllun Archwilio 2021 a oedd yn darparu'r gwaith archwilio arfaethedig, pryd y câi ei wneud, beth fyddai'r gost a phwy fyddai'n ymgymryd â'r gwaith.

Cyfeiriodd yn benodol at effaith COVID-19 fel a amlinellir yn yr adroddiad, yn enwedig y dulliau newydd o weithio a gyflwynwyd. Darparodd Arddangosyn 1 risgiau archwilio'r datganiad ariannol, a thynnwyd sylw at y risgiau sylweddol. Darparwyd manylion materion eraill, yn enwedig cynnydd o ran cyflwyno'r system Oracle Cloud ac archwiliad perfformiad yn Arddangosyn 2. Roedd Arddangosyn 3 yn dangos y Rhaglen Perfformiad Archwilio ar gyfer 2021-22 ac roedd Arddangosyn 4 yn rhoi crynodeb o'r gwaith ardystio hawliadau am grantiau. Amlinellwyd manylion y ffi archwilio, y tîm archwilio a'r amserlen yn Arddangosion 5, 6 a 7.

Trafododd y pwyllgor y canlynol: -

- Archwiliad allanol o'r Fargen Ddinesig a'r trefniadau sydd eisoes ar waith;
- Sut y caiff gwerth am arian ei fesur a'r dulliau a ddefnyddir i ddiffinio'r term, yn enwedig faint o waith y mae angen ei wneud, sy'n golygu nad yw maes gwaith yn gost-effeithiol.

Diolchodd y Cadeirydd i Swyddfa Archwilio Cymru am y modd yr oeddent wedi gweithio gyda swyddogion y cyngor drwy gydol pandemig COVID-19.

Penderfynwyd ar y canlynol: -

1) Nodi cynnwys yr adroddiad;
2) bod Swyddfa Archwilio Cymru yn dosbarthu gwybodaeth ychwanegol am ddiffiniadau o gost-effeithiolrwydd/werth am arian.

59 Cynllun Blynyddol Swyddogaeth Twyll 2021/22 (Jeff Fish/Jonathan Rogers)

Cyflwynodd Jeff Fish a Jonathan Rogers o'r Tîm Twyll Corfforaethol adroddiad a oedd yn nodi'r meysydd gweithgarwch arfaethedig ar gyfer Swyddogaeth Twyll yr Adran Archwilio Mewnol ar gyfer 2021/22.

Amlygodd yr adroddiad rwymedigaeth y cyngor i fynd i'r afael â thwyll ac egwyddorion mynd i'r afael â thwyll. Amlinellodd hefyd nodau'r cynllun gwrth-dwyll, gan fesur gwerthoedd y swyddogaeth dwyll a chanolbwyntiodd ar adnoddau'r swyddogaeth dwyll. Cyfeiriwyd yn benodol at Atodiad 3 – Rhestr Wirio Asesiad Risg Gwrth-dwyll 2021/22, Atodiad 4 – Datganiad Gwrth-dwyll 2021/22 ac Atodiad 4 – Cynllun Gwrth-dwyll 2021/22.

Crynhowyd mai nod yr adroddiad oedd dangos ymrwymiad parhaus y cyngor i fynd i'r afael â thwyll, hyrwyddo'r lefelau uchaf o onestrwydd, lleihau'r potensial ar gyfer difetha enw da a sicrhau tryloywder drwy 'gael ei weld yn cael trefn ar ei faterion ei hun'.

Trafododd y pwyllgor y canlynol: -

- ni chafwyd cynnydd mewn twyll mewnol o ganlyniad i batrymau gwaith newydd;

- adnoddau cyfredol/llwyth gwaith mawr yr is-adran;
- pwysigrwydd parhaus y tîm wrth iddo weithredu fel rhwystr rhag twyll;
- ymchwilio i is-osod stociau tai'r cyngor;
- y defnydd rhagweithiol o wybodaeth cydweddu data.

Dywedodd Swyddog Adran 151 nad oedd ganddo unrhyw bryder ar hyn o bryd ynghylch adnoddau'r tîm. Ychwanegodd y byddai'n gweithredu pe bai angen ond ei fod bob amser yn ymwybodol bod yn rhaid i'r cyngor weithio o fewn ei ffiniau. Cydnabu hefyd fod y tîm yn adweithiol ar hyn o bryd oherwydd ei faint a chanmolodd aelodau'r tîm am eu hymroddiad i'r swydd.

Penderfynwyd cymeradwyo'r Cynllun Gwrth-dwyll ar gyfer 2021-22.

60 Siarter Archwilio Mewnol 2021/22 (Simon Cockings)

Cyflwynodd Simon Cockings, Prif Archwiliwr, adroddiad a oedd yn ceisio cymeradwyaeth ar gyfer Siarter Archwilio Mewnol 2021/22. Tynnodd sylw'n benodol at y siarter a amlinellwyd yn Atodiad 1 yr adroddiad, a oedd yn cynnwys y canlynol: -

- Diffiniad o Archwiliad Mewnol;
- Rôl a swyddogaeth Archwiliad Mewnol;
- Cwmpas Archwiliad Mewnol;
- Annibyniaeth Archwiliad Mewnol;
- Rôl Ymgynghorol Archwiliad Mewnol;
- Rôl twyll, llwgrwobrwyaeth a llygredd Archwiliad Mewnol;
- Adnoddau Archwiliad Mewnol; a
- Rhaglen Sicrhau Ansawdd a Gwella

Cadarnhaodd y Prif Archwilydd nad oedd ganddo unrhyw gyfrifoldeb rheoli arall a oedd wedi cyfyngu ar annibyniaeth yr Archwiliad Mewnol.

Holodd y pwyllgor am y newidiadau deddfwriaethol diweddar y byddai'n rhaid eu hadlewyrchu yn y cylch gorchwyl diwygiedig.

Penderfynwyd cymeradwyo Siarter Archwilio Mewnol 2021/22, ar yr amod bod y cylch gorchwyl yn cael ei ddiwygio i adlewyrchu'r newidiadau deddfwriaethol a gyflwynwyd gan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

61 Strategaeth a Chynllun Blynyddol Archwilio Mewnol 2021/22 (Simon Cockings)

Cyflwynodd y Prif Archwilydd adroddiad a oedd yn ceisio cymeradwyaeth y Cynllun Archwilio Mewnol a'r Strategaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2021/22.

Darparwyd y Strategaeth Archwilio Mewnol yn Atodiad 1, crynodeb o Gynllun Archwilio Mewnol 2021/22 yn Atodiad 2, Cynllun Blynyddol Archwilio Mewnol 2021/22 yn Atodiad 3 a'r Map Sicrwydd yn Atodiad 4.

Ychwanegodd ar gyfer 2021/22, fod yr adran Archwilio Mewnol yn cynnwys 9.1 cyfwerth amser llawn ynghyd â'r Prif Archwilydd, yr un lefel o adnoddau ag a gafwyd yn 2020/21. Roedd hyn yn rhoi cyfanswm o 2,366 o ddiwrnodau a fyddai ar gael. Amlygwyd bod y cynllun yn darparu digon o staff ar draws adrannau.

Cafwyd trafodaeth yn dilyn hyn a oedd yn canolbwyntio ar y canlynol: -

- Sut mae archwilio mewnol ac allanol yn gweithredu mewn perthynas â phrosiectau Oracle Cloud/y Fargen Ddinesig/Abertawe Ganolog;
- Datgeliadau Uwch-swyddogion/Cynghorwyr mewn perthynas â buddiannau/rhoddion.

Atgoffodd y Cadeirydd aelodau'r pwyllgor eu bod yn gorfod dibynnu'n llwyr ar sicrwydd y Prif Archwilydd bod y Cynllun Blynyddol yn seiliedig ar risg ac y byddai'r cwmpas yn darparu gwybodaeth archwilio ddigonol i roi sicrwydd.

Ychwanegodd y dylai'r pwyllgor gefnogi cymeradwyo'r cynllun gyda'r rhybudd ei fod yn dibynnu'n llwyr ar gydymffurfiaeth y Prif Archwilydd â'r Safonau Archwilio Mewnol. Awgrymodd ei bod yn cysylltu â'r Prif Archwilydd i weld a ellid darparu gwybodaeth ychwanegol am y cwmpas yn y dyfodol.

Penderfynwyd ar y canlynol: -

1) Cymeradwyo Strategaeth Archwilio Mewnol a Chynllun Blynyddol 2021/22;
2) Cefnogi'r cynllun yn seiliedig ar sicrwydd y Prif Archwilydd ei fod wedi'i gynhyrchu yn unol â'r Safonau Archwilio Mewnol a bod cwmpas archwiliadau unigol yn canolbwyntio ar feysydd risg allweddol.

62 Adroddiad Olrhain Camau Gweithredu'r Pwyllgor Archwilio (Er Gwybodaeth) (Jeremy Parkhouse)

Darparwyd Adroddiad Olrhain Camau Gweithredu'r Pwyllgor Archwilio 'er gwybodaeth’.

63 Cynllun Gwaith y Pwyllgor Archwilio (Er Gwybodaeth) (Jeremy Parkhouse)

Adroddwyd am Gynllun Gwaith y Pwyllgor Archwilio 'er gwybodaeth’.

Dywedodd y Cadeirydd fod gwaith yn mynd rhagddo mewn perthynas â Chynllun Gwaith 2021/22 ac y byddai fersiwn ddiweddaredig yn cael ei hadrodd i'r cyfarfod nesaf.

Nododd yr ychwanegir adroddiad y Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar gyfer cyfarfod mis Mai. Darllenodd ddatganiad a dderbyniwyd gan y Cynghorydd L V Walton a gadarnhaodd fod y broses ar gyfer llunio'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol wedi bod yn gadarn a bod pob un o'r 4 cyfarwyddiaeth wedi cwblhau eu hadrannau'n brydlon, a oedd wedi'u cynnwys yn yr adroddiad drafft a'u bod wedi dilyn yr amserlen.

Daeth y cyfarfod i ben am 3.05pm

Cadeirydd